

การมีส่วนร่วมของเครือข่ายประชาชนในการจัดการภัยพิบัติ ตำบลกรุงชิง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช People's Participation Network in Disaster Management at Tambon Krung Ching, Amphoe Nopphitam, Nakhon Si Thammarat

วราภรณ์ ศรีบุญ* ปิยพร แต่งสุวรรณ พรชชา ภิรมย์ลา วราภรณ์ พรหมบาล
สมหฤทัย อุดมโชคชัย และอมรรัตน์ ไชยชาญญู
Waraporn Sribun*, Piyaporn Taengsuwan, Patcha Piromla, Waraporn Prombarn,
Somharuathai Udomchokechai and Amornrat Chaicharnyut

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร (เพชรบุรี)
ตำบลสามพระยา อำเภอสระบุรี จังหวัดเพชรบุรี 76120
Department of Public Administration, Faculty of Management Science,
Sampraya, Chaamm, Petchaburi 76120

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของเครือข่ายประชาชนในการจัดการภัยพิบัติ ตำบลกรุงชิง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของเครือข่ายประชาชนในการจัดการภัยพิบัติและปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการภัยพิบัติของเครือข่ายประชาชน ตำบลกรุงชิง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช ใช้วิธีการเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่าง 35 คน เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกรุงชิง รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกรุงชิง ผู้นำชุมชนทั้ง 11 หมู่บ้าน ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการภัยพิบัติในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกรุงชิง 20 คน และประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ 4 คน ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกที่มีแนวคำถาม ตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าและวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า เครือข่ายประชาชนจัดตั้งมาจากผู้นำชุมชนที่เป็นตัวแทนของกลุ่มย่อยในเครือข่าย มีการจัดตั้งแบบเป็นทางการ จัดแบ่งหน้าที่ในเครือข่าย จัดประชุม คณะกรรมการดำเนินการและประชุมประชาชน โดยในการจัดการภัยพิบัติของเครือข่ายมีการดำเนินงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ ผู้นำชุมชน ประชาชนในพื้นที่ ได้แก่ ในระยะขั้นก่อนเกิดเหตุ คณะกรรมการและตัวแทนประชาชนจัดประชุมเพื่อเตรียมความพร้อม ติดตามข่าวสาร จัดเตรียมสถานที่ จัดฝึกอบรมการเตือนภัย ในระยะขณะเกิดเหตุ เครือข่ายได้ประสานงานกับหน่วยงานภายนอกเพื่อขอความช่วยเหลือ และรับบริจาค ตัวแทนประชาชนมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือ

* Corresponding Author. E mail: wara_sri@yahoo.com

ประชาชนผู้ประสบภัย ประชาชนมีการเตรียมพร้อมอพยพ ระยะเวลาหลังเกิดเหตุ เครือข่ายขอรับของบริจาค ซ่อมแซม พื้นฟู สิ่งชำรุด และตัวแทนประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินความเสียหาย และให้ความช่วยเหลือประชาชน นอกจากนี้หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนให้ความช่วยเหลือในระยะหลังเกิดเหตุ เช่น สิ่งของบริจาค เป็นต้น

คำสำคัญ : เครือข่าย การจัดการภัยพิบัติ การมีส่วนร่วม

Abstract

This purpose of this research was to study people's participation network in disaster management and people's participation network of problems at Tambon Krungching, Amphoe Noppitam, Nakhon Si Thammarat. This study was qualitative approach; used Key informant with 35 people who were key informant including Chief Executive of Sub district Administrative Organization (SAO) and Deputy Chief Executive of SAO of Tambon Krung Ching, the community leaders of 11 villages, 20 offices involved in Disaster Management at Krung Ching's Local Administrative organization and 4 people affected by disaster; used indepth interviews for key informant by interview guide; used triangulation for validity and used content analysis. The results revealed that people's participation network established network from community leader who were member's sub group of network. Organization was; formal organization; divide up the work, arranged monthly committee meeting and invited annual people meeting. Disaster management's network was 1) Prevention phase; committee and agency's people met for preparation, followed information, prepared the helicopter stand and site selection, training. 2) Emergency response phase; network coordinated with external organization for assistance and donation, agency's people participated in assistance, people prepared concurrently evacuation. 3) Rehabilitation and reconstruction phase; network requested donation, restored ruination, agency's people participated in flood damage evaluation and helped people. Government and Private collaborated in the rehabilitation and reconstruction phase such as helped and donated people.

Keywords: Network, Disaster management, Participation

บทนำ

ภัยพิบัติได้สร้างความเสียหายให้แก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก โดยภัยพิบัติมาจากหลายสาเหตุ เช่น การพัฒนาที่ทำให้ลายความสมดุลของสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ โดย มิวนิคร์ Munich RE (Department of Disaster Prevention and Mitigation, 2014) ได้สรุปถึงความเสียหายตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543-2555 ในปี พ.ศ. 2543 มีเหตุการณ์ภัยจำนวน 1,000 เหตุการณ์ ปี พ.ศ. 2551 จำนวน 1,200 เหตุการณ์ ปี พ.ศ. 2555 จำนวน 900 เหตุการณ์ ผลจากภัยพิบัติส่งผลทั่วโลกดังนั้นเพื่อเป็นการลดความเสี่ยงจากภัย จึงมีการดำเนินการดำเนินงานในระดับสากล คือ กรอบการดำเนินงานเฮียวโกะ (Hyogo Framework for Action: HFA) เป็นกรอบที่ได้รับการรับรองจากรัฐบาล 168 ประเทศ และองค์การสหประชาชาติ มีระยะเวลาการดำเนินการตั้งแต่ พ.ศ. 2548-2558 มีเป้าหมายเพื่อการบูรณาการลดความเสี่ยงให้อยู่ในนโยบายและแผนการพัฒนาที่ยั่งยืน การพัฒนาและสร้างเสริมองค์กร กลไก และศักยภาพในการสร้างความพร้อมเผชิญภัย และการจัดทำแนวทางการลดความเสี่ยงอย่างเป็นระบบสู่การปฏิบัติการในภาวะฉุกเฉิน นอกจากนี้ในระดับภูมิภาคกรอบการดำเนินงานภายใต้ความตกลงอาเซียนว่าด้วยการจัดการภัยพิบัติและการตอบโต้ในสถานการณ์ฉุกเฉิน (ASEAN Agreement on Disaster Management and Emergency Response: AADMER) เป็นการร่วมมือกันในภูมิภาคอาเซียน เพื่อพร้อมรับมือกับภัยพิบัติ เปิดโอกาสให้ภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมในต่างประเทศมีการดำเนินการต่าง ๆ เช่น กรณีของประเทศไต้หวัน Chia Ju & Jaw (2015) ได้อธิบายถึงผู้มีบทบาทในการจัดการภัยพิบัติของไต้หวันคือภาครัฐ และผู้มีบทบาทรองลงมาคือ องค์กรระหว่างประเทศและภาคประชาสังคมของไต้หวัน ปัญหาการจัดการภัยพิบัติคือการสื่อสารไม่มีประสิทธิภาพระหว่างรัฐบาลกลาง รัฐบาลท้องถิ่น และองค์กรพัฒนาเอกชนขาดประสิทธิภาพ การช่วยเหลือมีในลักษณะต่างคนต่างทำ ส่งผลให้สูญเสียกำลังคนและการแบ่งปันทรัพยากรไม่มีประสิทธิภาพ และกรณีของประเทศบังกลาเทศจากผลการศึกษาของ MD. Hossain (2013) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการภัยพิบัติของบังกลาเทศ ประชาชนในต่างจังหวัดไม่มีความสนใจจึงกระตุ้นให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ทำให้ประชาชนช่วยเหลือตัวเองเพื่อเตรียมพร้อมในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ เรื่องที่พักอาศัย การจัดเตรียมอาหาร น้ำดื่ม ปัญหาที่พบในการทำงานของชุมชนคือประชาชนการศึกษาน้อยขาดเงินทุนในการดำเนินงาน มีความแตกต่างระหว่างเพศ เพศหญิงจะมีข้อจำกัดหลายอย่าง เช่น เมื่อประสบภัยไม่ต้องการจะอพยพจากที่พักอาศัย เนื่องจากที่พักอาศัยและสิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอต่อความต้องการ เป็นต้น นอกจากนี้ กรณีของประเทศศรีลังกา องค์กรเอกชนออกแฟมระหว่างประเทศ Oxfam international (2007) ได้สรุปการจัดทำภัยพิบัติของภาคประชาชน องค์กรนานาชาติ และภาคเอกชน ผู้นำชุมชนได้รวมกลุ่มกันและช่วยรัฐบาล

ควบคุมการแพร่ขยายของโรค และองค์กรเอกชน เช่น Unicef FAO และ WHO และ NGO ในท้องถิ่นให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยจาก ไซโคลน และน้ำท่วม จึงทำให้ชุมชนเองได้เข้ามา มีส่วนร่วมโดยอาศัยทุนทางสังคมและการเคลื่อนไหวทางสังคมทำให้มีกองทุนของชุมชนเพิ่มขึ้น จากการบริจาคของครัวเรือนผู้บริจาคทั่วไป งบประมาณของกองทุนจึงมีจำนวนมากต้องทำรายงานทางการเงินเพื่อความโปร่งใส ปัญหาที่พบในการจัดการคือ การกระจายความช่วยเหลือไม่ประสาน อำเภอสื่อของบริจาคแจกจ่ายไม่เท่าเทียมกัน และการศึกษาของ Jongsuksomsakun (2013) ได้ศึกษาเรื่อง การสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการภัยพิบัติกรณีน้ำท่วมในประเทศไทยและ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ผลการวิจัยพบว่า ทั้งสองประเทศบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพเหมือนกัน แต่ไทยขาดประสิทธิผลในการสื่อสารด้านบริหารจัดการน้ำท่วมมีความแตกต่างจากฟิลิปปินส์ ทั้งสองประเทศมีความรู้ด้านการบริหารจัดการภัยพิบัติเหมือนกัน เพราะมีตัวแทนของรัฐบาล เข้าไปเป็นสมาชิก แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผ่านแบ่งปัน และจัดสรรความรู้ด้านการป้องกัน การเตรียมการและเยียวยา และมีองค์กรระหว่างประเทศคอยสนับสนุนความรู้ ทั้งสองประเทศ แตกต่างกันด้านการใช้ความรู้ในระบบสารสนเทศ ปัจจัยการเมืองการสื่อสารระหว่างบุคคล การสื่อสารภายในองค์กรและภายนอกองค์กร การสร้างการมีส่วนร่วมกับสื่อมวลชนและประชาชน เป็นอุปสรรคทำให้ประชาชนในประเทศไทยเดือดร้อนจากน้ำท่วมช้านานกว่าสาธารณรัฐฟิลิปปินส์

ประเทศไทย ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ มีประสบภัยต่าง ๆ ได้แก่ พายุหมุนไซโคลน ภัยแล้ง อุทกภัย ดินโคลนถล่ม แผ่นดินไหว สึนามิ โดยปี พ.ศ. 2545-2551 (Department of Disaster Prevention and Mitigation, 2011) เกิดอุทกภัยเฉลี่ย 9 ครั้ง ต่อปี ได้รับความเสียหาย 74 จังหวัด ในปี พ.ศ. 2554 เกิดอุทกภัยครั้งใหญ่และสร้างเสียหายเป็นจำนวนมาก มีผู้เสียชีวิต จำนวน 1,026 คน ผู้ได้รับผลกระทบจำนวน 16,224,3025 คน ถนนเสียหาย 26,613 แห่ง พื้นที่การเกษตร 11,798,241 ไร่ และกระทบต่อนิคมอุตสาหกรรม ความเสียหายในอุทกภัย ครั้งนี้ จำนวน 1,823 แห่ง โดยความเสียหายมีหลายภาค เช่น ภาคใต้ได้รับผลกระทบ จากอุทกภัยในครั้งนี้เป็นจำนวนมากโดยเฉพาะในจังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และ กระบี่ โดยเฉพาะจังหวัดนครศรีธรรมราชประสบอุทกภัยและได้รับความเสียหายเป็นอย่างมาก (Specialized Center of flood storm landslide 's Nakonsrithammarat province, 2011) มีผู้เสียชีวิต จำนวน 28 ราย พื้นที่ประสบภัย 23 อำเภอ 165 ตำบล 1,551 หมู่บ้าน ได้รับความเดือดร้อน จำนวน 3,200 ล้านบาท การที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยหนัก และได้รับผล กระทบต่อเนื่อง เนื่องจากสภาพพื้นที่ที่เป็นที่ราบระหว่างหุบเขา สลับภูเขาสูงและที่ราบริมน้ำ โดยพื้นที่ตำบลกรุงชิง ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย ดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก จำนวน 11 หมู่บ้าน ความเสียหายในทรัพย์สิน ได้แก่ บ้านเสียหายทั้งหลัง จำนวน 80 หลัง เสียหายบางส่วน จำนวน 188 หลัง โดยหมู่บ้านที่ได้รับความเสียหายได้แก่ บ้านห้วยตง บ้านทับน้ำเต้า บ้านพิดำ ได้รับความเสียหายจากดินถล่ม บ้านปากลง บ้านห้วยเลขสบคลองกลาย บ้านเปียน ได้รับผลกระทบ จากน้ำป่าไหลหลากและน้ำท่วมฉับพลัน

การดำเนินงานภาคประชาสังคมในประเทศไทย ภาคประชาสังคม มีบทบาทเป็นอย่างมาก ซึ่งหลายจังหวัดประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการภัยพิบัติ เช่น จังหวัดนครศรีธรรมราช ประชาชนในหมู่บ้านเก๋ากอ ตำบลทอนหงส์ อำเภอพรมคีรี ประชาชนได้มีบทบาทเป็นอย่างมากจากผลการวิจัยของ Thanariyawong (2013) พบว่า ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการภัยพิบัติได้ระดมทรัพยากรภายในหมู่บ้านเพื่อช่วยเหลือตัวเอง การมีส่วนร่วมใช้ความสัมพันธ์กันแบบเครือญาติ และใช้ช่องทางการติดต่อสื่อสาร ได้แก่ เครื่องเสียงตามสาย หอกระจายข่าว การเดินบอก

ดังนั้นจากบทบาทความสำคัญของประชาชนในพื้นที่ที่มีส่วนร่วมในการจัดการภัยพิบัติ ในหมู่บ้านเก๋ากอ ตำบลทอนหงส์ อำเภอพรมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช รวมถึงผลกระทบที่ประชาชนในตำบลกรุงชิงได้รับความเสียหายเป็นจำนวนมาก ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาอุทกภัยในตำบลกรุงชิง อำเภอนบพิตำ ของเครือข่ายประชาชน ที่ร่วมมือกับหลายภาคส่วน ทั้งภาครัฐที่ให้การสนับสนุนต่าง ๆ เช่น ในเรื่องของการให้เงินช่วยเหลือเพื่อฟื้นฟู เยียวยา การฝึกอบรม เป็นต้น ส่วนภาคเอกชนก็ให้ความช่วยเหลือสนับสนุน เช่น ในเรื่องของเงินบริจาค ถูยงชีพ เป็นต้น และภาคประชาชนถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ชุมชนมีความร่วมมือกันในการจัดการภัยพิบัติ รวมกันเป็นเครือข่ายเพื่อแก้ปัญหาภัยพิบัติ ผลของการศึกษครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงการดำเนินงานและการมีส่วนร่วมของประชาชนและจากบทบทวนวรรณกรรมทำให้ทราบถึงการทำงานภาคประชาสังคมของต่างประเทศ มีความร่วมมือ มีความสัมพันธ์ที่เข้มแข็งโดยอาศัยทุนทางสังคม การให้ความรู้เพื่อให้การปฏิบัติงานในชุมชนมีประสิทธิภาพ การสื่อสารมีประสิทธิภาพ ความเพียงพอของงบประมาณ และความเพียงพอของสิ่งของบริจาคที่กระจายได้อย่างทั่วถึงกัน และความเท่าเทียมกันทางเพศ ผลการศึกษานี้จะนำไปสู่ประเด็นในเรื่องของธรรมาภิบาลในการจัดการภัยพิบัติของชุมชนใน ด้านความโปร่งใส การมีประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วม ความเป็นธรรม ที่จะพัฒนาการดำเนินงานในด้านการจัดการภัยพิบัติของชุมชนให้ดียิ่งขึ้น

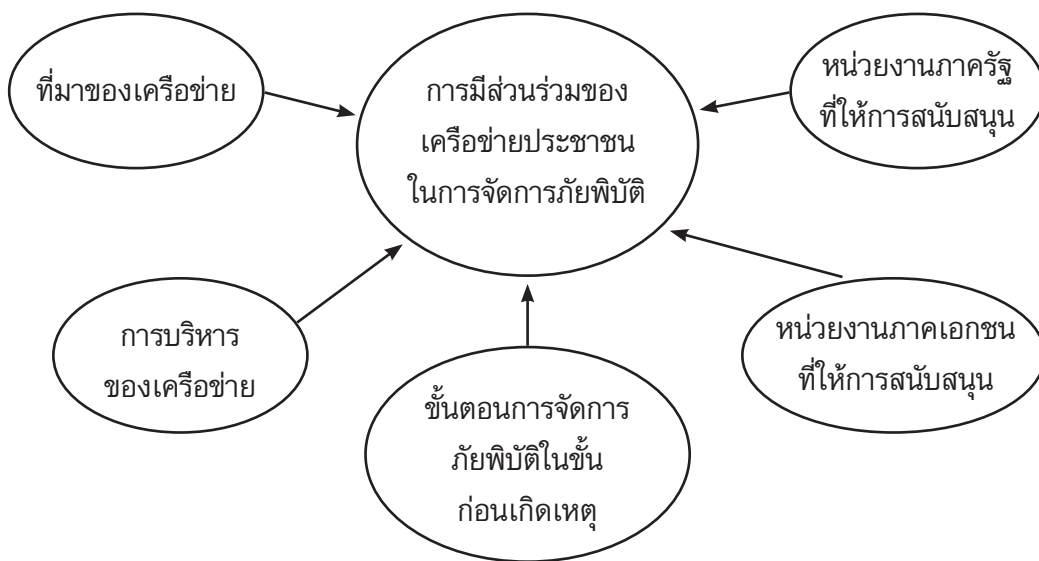
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของเครือข่ายประชาชนในการจัดการภัยพิบัติของประชาชน ตำบลกรุงชิง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของเครือข่ายประชาชนในการจัดการภัยพิบัติของประชาชนตำบลกรุงชิง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช

กรอบแนวคิด

ในการศึกษาได้วางกรอบแนวคิดไว้โดยศึกษาการมีส่วนร่วมของเครือข่ายประชาชนในการจัดการภัย ตั้งแต่ที่มาของเครือข่าย การดำเนินการจัดการภัยพิบัติ ทั้งในระยะก่อนเกิดภัย เช่น การวางแผนการป้องกันภัย เป็นต้น ในระยะขณะเกิดภัย เช่น การให้ความช่วยเหลือ การอพยพ และในระยะหลังเกิดภัย เช่น การช่วยเหลือผู้ประสบภัย การซ่อมแซมฟื้นฟู บ้านเรือน ถนน เป็นต้น ซึ่งการดำเนินงานเครือข่ายประชาชนในการจัดการภัยพิบัติ นั้นได้รับความร่วมมือจากภาครัฐ ประชาชน ผู้นำชุมชน และภาคเอกชน ที่ร่วมมือกันช่วยเหลือดำเนินงาน โดยสรุปได้ตั้งแผนภาพดังนี้

นิยามศัพท์ เครือข่ายประชาชน หมายถึง การรวมกลุ่มของประชาชนและผู้นำชุมชน ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ในหมู่ 1 ถึงหมู่สิบเอ็ด ยกเว้น หมู่ 4

ภัยพิบัติ หมายถึง อุทกภัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาโดยใช้ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative approach) โดยมีรายละเอียดของการวิจัยดังนี้

ขอบเขตพื้นที่และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1. พื้นที่ศึกษา ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกเฉพาะพื้นที่ ตำบลกรุงชิง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informant) ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มดังนี้

2.1 ผู้นำที่เกี่ยวข้องกับการจัดการภัย ได้แก่ผู้ใหญ่บ้าน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกรุงชิง รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและกำนันกับการจัดการภัยพิบัติในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกรุงชิง เนื่องจากบุคคลดังกล่าวมีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำแผนการจัดการภัยพิบัติและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดยตรง

2.2 คณะกรรมการและกรรมการหมู่บ้านในพื้นที่

2.3 ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการภัยพิบัติ ได้แก่ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อาสาสมัครหมู่บ้าน ในพื้นที่ ตำบลกรุงชิง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช

3. การสร้างเครื่องมือ

3.1 การสร้างกรอบแนวคิดตามแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า

3.2 สร้างแนวคำถามตามแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าเพื่อให้คำถามมีความครอบคลุม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งได้ศึกษาค้นคว้าและเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 2 แหล่ง ดังนี้

4.1 การเก็บข้อมูลจากเอกสาร (Documentary study) เป็นการศึกษาข้อมูลสถิติการเกิดภัยพิบัติของตำบลกรุงชิง จากหนังสือวิชาการ

4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth interview) ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เดี่ยวแบบเผชิญหน้า โดยผู้สัมภาษณ์จะสอบถามผู้ให้ข้อมูลตามแนวคำถามที่กำหนดไว้

5. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลโดยใช้การตรวจสอบแบบสามเส้าจากบุคคลสามแหล่ง (Data triangulation)

6. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ประกอบกับการสรุปแล้วนำมาวิเคราะห์เนื้อหาโดยใช้วิธีการเชื่อมโยงความสัมพันธ์สอดคล้องของเนื้อหา เพื่อนำไปสู่ประเด็นแล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปของการอธิบายเชิงพรรณนา

ผล

การจัดการภัยพิบัติของเครือข่ายประชาชน

1. สาเหตุในการจัดตั้งเครือข่าย มาจากความร่วมมือของผู้นำชุมชนในแต่ละหมู่บ้าน และประชาชนในพื้นที่ เนื่องจากได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมเพื่อจัดการกับปัญหาน้ำท่วม โดยในปี 2553 มีปัญหาน้ำท่วมหนักจึงมีการร่วมมือกัน ในแต่ละหมู่บ้านได้แก่ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน เป็นแกนนำในการจัดตั้งและตัวแทนจากสิบหมู่บ้าน ยกเว้น หมู่ 4 โดย (วิระพล คงทอง สัมภาษณ์, 26 สิงหาคม 2556) ประธานเครือข่ายเฝ้าระวังภัยพิบัติกรุงชิงกล่าวถึงการรวมกลุ่มภาคประชาชนเนื่องจากมีฝนตกหนักและไม่ได้รับความช่วยเหลือ จึงต้องร่วมมือกันในชุมชนเกิดเป็นเครือข่ายและในหมู่บ้าน (วรรณชัย แก้วหืด สัมภาษณ์, 26 สิงหาคม 2556) จัดตั้งขึ้นมาจากมีทีมงานอิสระและมีกลุ่มย่อยหลังจากนั้นจึงเป็นสมาชิกกลุ่มเฝ้าระวังภัยพิบัติ

2. การบริหารงานของเครือข่าย การบริหารของคณะกรรมการ เครือข่ายประชาชนในการจัดการภัยพิบัติจัดตั้งเป็นทางการ มีคณะกรรมการดำเนินงานโดยกำหนดตำแหน่งตามความสามารถเฉพาะบุคคลและแบ่งหน้าที่อย่างชัดเจนกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร จัดประชุมกลุ่มคณะกรรมการเครือข่ายเฝ้าระวังภัยพิบัติตำบลกรุงชิง ทุกวันที่ 11 ของทุกเดือน เพื่อประชุมพร้อมกันทั้งหมู่บ้าน สถานที่ประชุมกันคือศาลาหมู่บ้านมีประธานเครือข่ายเฝ้าระวังภัยพิบัติตำบลกรุงชิงเป็นประธานในการประชุม เครือข่ายไม่มีเงินกองทุน เงินช่วยเหลือมาจากการระดมทุนของประชาชนร่วมกันก่อนที่จะรอรับความช่วยเหลือจากภาครัฐและภาคเอกชน

3. ขั้นตอนในการจัดการภัยพิบัติ

3.1 ขั้นก่อนเกิด

3.1.1 ผู้นำชุมชนมีการดำเนินงานต่าง ๆ ได้แก่ วางแผนป้องกัน จัดประชุมเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติอย่างสม่ำเสมอและจัดทำแผนเพื่อรับสถานการณ์ภัย นอกจากนี้ผู้ใหญ่บ้านของทุกหมู่บ้านได้จัดตั้งคณะกรรมการหรือกรรมการเฝ้าระวังภัยของหมู่บ้านและติดตามข่าวสารการพยากรณ์อากาศ เฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์ จัดให้มีการแจ้งเตือนภัย โดย (วรรณชัย แก้วหืด สัมภาษณ์, 26 สิงหาคม 2556) ได้จัดประชุมเพื่อเตือนภัยให้ประชาชนในหมู่บ้าน และ (ประวัติ ชูวิรัตน์ สัมภาษณ์, 25 สิงหาคม 2556) กล่าวถึงในช่วงเดือนกันยายน ตุลาคม และธันวาคม เป็นช่วงเวลาที่ฝนตกหนักต้องมีการวางแผนเพื่อป้องกันปัญหาน้ำท่วมและวางแผนอพยพและได้นำความรู้มาถ่ายทอดให้ประชาชนทราบถึงวิธีการสังเกต วิธีการเฝ้าระวัง จัดสำรวจพื้นที่ที่เสี่ยงภัย การจัดตั้งศูนย์อพยพและสถานที่จอดเฮลิคอปเตอร์ภายในหมู่บ้าน วัดปริมาณน้ำฝนภายในหมู่บ้านและตำบลอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งเตรียมอุปกรณ์ในการให้ความช่วยเหลือ ได้แก่ เลื่อยซุชิพ เชือกสำหรับอพยพคน เชือกและรอก ลำเลียงอาหาร เพื่อเตรียมพร้อมในการรับมือกับภัยพิบัติที่กำลังจะเกิดขึ้น

3.1.2 ประชาชนมีส่วนในการดำเนินงาน ได้แก่ ได้รับการถ่ายทอดความรู้จากผู้นำชุมชนในการเฝ้าระวังภัยการเตรียมอพยพ และตัวแทนประชาชนมีบทบาทในการจัดการภัยพิบัติร่วมกับผู้นำชุมชน ร่วมประชุมทุกวันที่ 9 ของเดือนเพื่อเตรียมความพร้อมประชุมเครือข่ายทุกเดือนเพื่อให้รู้บทบาทหน้าที่ ในแต่ละหมู่บ้านมี อสม. และอปพร. มีหน้าที่ในการประสานงานร่วมมือกับผู้ใหญ่บ้าน โดยอสม. และอปพร. มีหน้าที่เตือนภัยเมื่อเกิดภัยพิบัติขึ้นมา การอพยพ ในแต่ละหมู่บ้านจะมีเครื่องมือที่เรียกว่า “วอแดง” ใช้ในการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร

3.2 ชั้นขณะเกิด มีการดำเนินงานดังนี้

3.2.1 ผู้นำชุมชน ได้อพยพประชาชนไปในที่ปลอดภัย (ปรีชา ราชประดิษฐ์ สัมภาษณ์, 23 สิงหาคม 2556) ได้ประสานงาน อาสาสมัครตำรวจหมู่บ้าน อาสาสมัครป้องกันฝ่ายเรือน เพื่อขอความช่วยเหลือและรับข่าวสารความเคลื่อนไหวภายในหมู่บ้าน คณะกรรมการหรือกรรมการเฝ้าระวังภัยของหมู่บ้านและประชาชนที่เป็นตัวแทนผ่านการสื่อสารโดยใช้วิทยุวอแดงเป็นอุปกรณ์ในการสื่อสารภายในหมู่บ้าน

3.2.2 ตัวแทนประชาชนเป็นตัวกลางในการให้ความช่วยเหลือและประสานงานระหว่างประชาชนในพื้นที่กับองค์การบริหารส่วนตำบลกรุงชิง รวมไปถึงดำเนินการค้นหาและช่วยชีวิตผู้ประสบภัย

3.2.3 ประชาชนในพื้นที่มีการเตรียมพร้อมที่จะอพยพ และมีการช่วยเหลือตนเองก่อนที่จะรอรับความช่วยเหลือจากภายนอกหรือหน่วยงานอื่น ๆ บางรายอพยพออกจากพื้นที่ไม่ได้ ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม ตามคำสัมภาษณ์ของ (วิโรจน์ ศรีเปารยะ สัมภาษณ์, 21 สิงหาคม 2556) ได้รับความเดือดร้อนต้องติดอยู่กับบ้านเป็นเดือน เดือดร้อนเพราะไฟฟ้าดับ น้ำไม่ไหล สะพานขาด ติดต่อกับใครไม่ได้ จึงไม่มีส่วนร่วมกับผู้นำ

3.3 ชั้นหลังเกิดมีการดำเนินงานดังนี้

3.3.1 ผู้นำชุมชนมีบทบาทในการดำเนินงานต่าง ๆ ได้แก่ การประสานงานกับจังหวัดนครศรีธรรมราชเพื่อขอความช่วยเหลือ และรวบรวมของบริจาค เพื่อนำมาแจกจ่ายให้แก่ประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ภัยพิบัติที่เกิดขึ้น สำรวจพื้นที่เสียหายเพื่อประเมินความเสียหายและขอรับความช่วยเหลือจากภาครัฐ ภาคเอกชน เช่น การสำรวจความเสียหายของบ้านเรือน ถนน พื้นที่การเกษตร โดยผู้ใหญ่บ้านหมู่ 2 (จร รัตนวงศ์ สัมภาษณ์, 20 สิงหาคม 2556) ได้คำนวณความเสียหายร่วมกับตัวแทนประชาชนและเจ้าหน้าที่ตำรวจเดินสำรวจและติดต่อกับหน่วยงานภายนอก เช่น ที่ว่าการอำเภอ สถานีตำรวจ เป็นต้น ประสานกับอาสาสมัครหมู่บ้านเพื่อจัดการปฐมพยาบาล จัดแบ่งเสบียงอาหารของบริจาคแบ่งเป็นชุดเพื่อให้ทั่วถึงกัน และ (ปรีชา ราชประดิษฐ์ สัมภาษณ์, 23 สิงหาคม 2556) ได้กล่าวถึงสิ่งของบริจาคได้จัดให้หัวหน้าเขต มารับสิ่งของบริจาคจัดแบ่งเป็นกลุ่ม เพื่อให้ทุกกลุ่มได้เท่าเทียมกันไม่แย่งสิ่งของบริจาค ส่วนในหมู่ 10 ผู้ใหญ่บ้าน (ประมวล แก้วนุ่น สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2556)

ได้กล่าวถึงการดำเนินงานในขณะเกิดเหตุ ได้ประสานระหว่างผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน องค์การบริหารส่วนตำบล เพื่ออพยพประชาชนไปยังศูนย์อพยพที่องค์การบริหารส่วนตำบล ได้จัดเตรียมไว้ และสร้างสะพานเชือกและตะกร้ารอกลำเลียงอาหาร เพราะถนนขาด

3.3.2 ตัวแทนประชาชน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่าง ๆ ได้แก่ ประเมินความเสียหาย โดยการสำรวจความเสียหายที่เกิดขึ้นร่วมกับผู้นำชุมชน ติดต่อประสานงานกับทั้งผู้นำชุมชนและประชาชนที่ไม่ได้เป็นตัวแทนเพื่อร่วมมือกันฟื้นฟู ซ่อมแซม บ้านเรือนที่เสียหาย และซ่อมแซมถนนที่ชำรุด รวมถึงการช่วยเหลือแจกจ่ายสิ่งของบริจาคให้กับประชาชนที่ประสบภัย โดยการร่วมมือทั้งจากประชาชนเองที่อาสาสมัครเข้าช่วยเหลือกัน

3.3.3 ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ไม่ได้มีบทบาทในการจัดการภัยพิบัติต้องช่วยเหลือตนเอง และบางส่วนอาสาสมัครเข้าไปช่วยเหลือร่วมกับตัวแทนประชาชน (วรรณชัย แก้วหิ็ด สัมภาษณ์, 26 สิงหาคม 2556) ได้กล่าวถึงการชักจูงประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วม โดยส่วนมากจะอาสาเข้ามาและรวบรวมคนกันเองของชาวบ้านเพราะเมื่อเกิดภัยชาวบ้านจะตื่นตัวมากขึ้น

4. ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอกมีดังนี้

4.1 หน่วยงานภาครัฐ เช่น นายอำเภอ (ปรีชา คุ่มวงศ์ สัมภาษณ์, 30 สิงหาคม 2556) ได้วางแผนป้องกันในพื้นที่โดยจัดทำแผนเพื่อรับมือกับภัยพิบัติต่าง ๆ เช่น ภัยแล้ง อุทกภัย เป็นต้น นายอำเภอนบพิตำได้ปรับแผนการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับภัยที่จะเกิดขึ้นในแต่ละปี เพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นตามมา (ชัยณรงค์ สุประดิษฐ์ สัมภาษณ์, 29 สิงหาคม 2556) องค์การบริหารส่วนตำบลกรุงชิง ได้ประสานงานร่วมกับประชาชนโดยการเผาระวังเตือนภัยประชาชน ในระยะเกิดเหตุได้ให้ความช่วยเหลือได้จัดเตรียมศูนย์อพยพและหลังเกิดเหตุประสานงานกับหน่วยกองทัพภาคที่ 4 จะสร้างบ้านหลังใหม่ให้และซ่อมแซมบ้านที่เสียหาย นอกจากนี้ยังมีการมอบถุงยังชีพ ประกอบไปด้วย สิ่งของเครื่องใช้ และข้าวสารอาหารแห้ง และประสานกับกรมทรัพยากรเพื่อเจาะน้ำบาดาลเพราะช่วงนั้นน้ำดื่มขาดแคลน นอกจากนี้นายก รัฐมนตรีสร้างสะพานเพื่อใช้ในการสัญจร สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด นครศรีธรรมราช สร้างสะพานจุดเชื่อมระหว่างจังหวัดนครศรีธรรมราชและจังหวัดสุราษฎร์ธานี นักศึกษาแพทย์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ เข้ามาให้ความช่วยเหลือด้านการปฐมพยาบาลแก่ผู้ประสบภัยและมีหน่วยการแพทย์ฉุกเฉินให้ความช่วยเหลือรักษาพยาบาล

4.2 หน่วยงานภาคเอกชน หน่วยงานภาคเอกชนจะคอยให้ความช่วยเหลือในเรื่องของถุงยังชีพ ซึ่งมาในรูปแบบการบริจาค จากห้างร้าน มีการบริจาควิทยุวอแดงเพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารภายในหมู่บ้าน และมีการสร้างสะพานเพื่อใช้สัญจรภายในหมู่บ้าน

5. ปัญหาการดำเนินงานจัดการภัยพิบัติ

5.1 ตัวแทนประชาชนจะเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการภัยพิบัติ ส่วนประชาชนที่ไม่มีบทบาทในการจัดการภัยพิบัติจะไม่เข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการภัยพิบัติ เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนจึงไม่มีเวลาเข้ามาเข้าร่วม

5.2 เยาวชนในหมู่บ้านไม่เห็นความสำคัญของการจัดการภัยพิบัติจึงทำให้ขาดกำลังหลักในการทำงานให้กับหมู่บ้าน

5.3 มีปัญหาในเรื่องของค่าตอบแทนและสิ่งของบริจาคที่ได้รับอย่างไม่ทั่วถึงกัน จึงเกิดการแย่งชิงสิ่งของบริจาค

5.4 ปัญหาการดำเนินงานในแต่ละหมู่บ้านประสบปัญหาการไม่ร่วมมือกันของประชาชน เนื่องจากไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนในการปฏิบัติงาน

5.5 ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการอบรมจึงไม่เข้าร่วมอบรม ดังเช่น (นาดยา ทับทิม สัมภาษณ์, 26 สิงหาคม 2556) ได้กล่าวถึงการที่ภาครัฐและผู้นำชุมชนได้จัดอบรมให้ความรู้ โดยการจัดอบรมและหมุนเวียนกันไปในแต่ละครอบครัวเพื่อให้ได้รับการอบรมอย่างทั่วถึงแต่ ประชาชนในหมู่ 9 ไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควรเนื่องจากไม่เห็นความสำคัญและการไม่มีเวลาไปร่วมอบรม

ดังนั้นในการจัดการภัยพิบัติของเครือข่ายประชาชนในตำบลกรุงชิง อำเภอหนองปีดำ ได้ร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน สรุปเป็นผังการดำเนินงานได้ดังภาพที่ 1

สรุปแผนผังการดำเนินการจัดการภัยพิบัติของเครือข่ายประชาชนร่วมกับหน่วยงานภายนอก
ดังนี้

ภาพที่ 1 เครือข่ายประชาชนในหมู่ 1 ถึงหมู่ 11 ยกเว้นหมู่ 4 ร่วมกับหน่วยงานภายนอกจัดการภัยพิบัติ

อภิปรายผล

ในการจัดการภัยพิบัติประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในขณะเกิดภัยมากที่สุด ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมกับกลุ่มย่อยของเครือข่ายประชาชน ซึ่งในกลุ่มย่อยประกอบด้วยผู้นำชุมชนทำหน้าที่ในการเตรียมความพร้อมและให้ความช่วยเหลืออพยพประชาชน มีการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกในการขอความช่วยเหลือ และรับข่าวสารความเคลื่อนไหวภายในหมู่บ้าน จากคณะกรรมการหรือกรรมการเฝ้าระวังภัยของหมู่บ้าน ผ่านการสื่อสารโดยใช้วิทยุวอแดง เป็นอุปกรณ์ในการสื่อสารภายในหมู่บ้าน และยังทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการให้ความช่วยเหลือและประสานงานระหว่างประชาชนในพื้นที่กับองค์การบริหารส่วนตำบลกรุงชิง รวมไปถึงดำเนินการค้นหาและช่วยชีวิตผู้ประสบภัย ประชาชนในพื้นที่มีการเตรียมพร้อมที่จะอพยพ และมีการช่วยเหลือตนเองก่อนที่จะรอรับความช่วยเหลือจากภายนอกหรือหน่วยงานอื่น ๆ ส่วนในด้านการทำงานของเครือข่ายประชาชน จะประสานงานกับหน่วยงานของภาครัฐและเอกชนในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยและประสานงานกับกลุ่มย่อย เพื่อเข้าไปช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างทั่วถึงและรวดเร็ว ซึ่งมีความสอดคล้องกับการศึกษาของ Thammasang (2010) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “กระบวนการจัดการปัญหาอุทกภัยของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดในความรับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 16 ชัยนาท” พบว่า ทั้งสองกลุ่มตัวอย่างมีระดับการดำเนินการแต่ละขั้นเหมือนกัน โดยส่วนใหญ่ได้เน้นดำเนินการในขั้นตอนขณะเกิดภัยมากที่สุดซึ่งเป็นขั้นตอนในการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉินหรือการเผชิญเหตุ จึงมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของเครือข่ายประชาชนในการจัดการภัยพิบัติของประชาชน ตำบลกรุงชิง อำเภอнопิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช นอกจากนี้สภาพปัญหาการมีส่วนร่วม จากการศึกษาพบว่า สภาพปัญหานี้ประชาชนจะไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในขั้นก่อนเกิดเหตุ ส่วนในขั้นวางแผนและขั้นประเมิน ประชาชนที่มีบทบาทจะเข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประเมินร่วมกับผู้นำชุมชนในขั้นดำเนินการมากที่สุด โดยการเข้าร่วมประชุมกับผู้นำชุมชนเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกับภัยพิบัติ รวมถึงการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดยการอพยพไปในที่ที่ปลอดภัย รวมถึงการฟื้นฟูซ่อมแซมความเสียหายที่เกิดขึ้นจากภัยพิบัติ ซึ่งมีความสอดคล้องกับการศึกษาของ Meepoon & Inpram (2007) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “กระบวนการรวมกลุ่มในการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการอนุรักษ์พื้นที่สาธารณะเพื่อใช้ประโยชน์ทรัพยากรชายฝั่งทะเลของกลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติฝั่งทะเล (หอยแครง) ตำบลบางขุนไทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี” พบว่า เกิดปัญหาและอุปสรรคในเรื่องของงบประมาณ เช่น จะหางบประมาณได้ที่ไหน การรับข้อมูลต่าง ๆ ของกลุ่ม สมาชิกบางคนไม่ทราบว่าจะทำไปนานเท่าไร ทำแล้วได้อะไร จำนวนผู้กระทำการขัดแย้งกันภายในกลุ่มทั้งด้านการใช้เงินที่ไม่ถูกต้อง ไม่มีการชี้แจงว่าจะนำไปใช้ทำอะไร เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการมีส่วนร่วมซึ่งปัญหาเหล่านี้จะเกิดขึ้นในช่วงแรกของการจัดตั้งกลุ่ม

ซึ่งมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของเครือข่ายประชาชนในการจัดการภัยพิบัติ ตำบลกรุงชิง อำเภอнопิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช

สรุป

ประชาชนส่วนใหญ่เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการภัยพิบัติ ในขั้นตอนเกิดเหตุมากที่สุด การทำงานของเครือข่ายประชาชน จะมีการดำเนินการทุกขั้นตอนของการจัดการภัยพิบัติ ตั้งแต่การประชุมวางแผนเพื่อรับภัยพิบัติไปจนถึงขั้นตอนให้ความช่วยเหลือหลังประสบภัย โดยจะประสานงานกับหน่วยงานของภาครัฐและเอกชนและตัวแทนประชาชนเพื่อประสานกับผู้ประสบภัย

เอกสารอ้างอิง

- Chia-Ju, L. & Jen-Jaw, S. (2015). An Analysis of Disaster Management Systems in the Government Civil Society and International Organization: The Case of Taiwan. *Journal of Eastern Asia in Social and Humanity*, 5(3), 351-364. (in Thai)
- Department of Disaster Prevention and Mitigation. (2011). *Report of Statistic's flood in Thailand since 2000-2011*. Bangkok: Department of Disaster Prevention and Mitigation. (in Thai)
- Department of Disaster Prevention and Mitigation. (2014). *Disaster Risk Reduction to Sustainable Development*. (1 nd.). Bangkok: United Nations Development Programme, Department in Thailand. (in Thai)
- Jongsuksomsakun, P. (2013). Disaster Management Communication: The case Study of Flood in Thailand and the Philippines. *Journal of business economic and communication*, 9(1), 67-83. (in Thai)
- Meepoon, S. & Inpram, C. (2007). *Group formation process in creation of network and participation to prevent public area for natural resource (cockle) Bangkhunsai Subdistrict, Banlham Distric , petchaburi Province*. Master's Dependent Study. Faculty of Management Science, Silapakorn University. (in Thai)
- MD.Hossain, A. (2013). Community Participation in Disaster Management: Role of Social Work to Enchance Participation. *Journal of Anthropology*, 9(1), 159-168.

- Oxfam International. (2007). *Oxfam Humanitarian Field Studies Disaster Management Policy&Practice: Lessons for Government, Civil Society, the Private Sector in Sri Lanka October*. Oxfam research report in Humanitarian. 2006. Boston: np.
- Specialized Center of flood storm landslide 's Nakonsrithammarat province. (2011). *The summary of flood, storm and land slide report*. Nakonsrithammarat: n.p. (in Thai)
- Thammasang, R. (2010). *Flood problem and process management in Disaster Prevention and Mitigation Provincial office a case study in the responsibility province of Chinat, Disaster Prevention and Mitigation regional center sixteen*. Master's Dependent study. faculty of social administration, Thammasat University. (in Thai)
- Thanariyawong, P. (2013). The Flood disaster management network in Kao Kor Village, Phrom Khiri District, Nakon Si Thammarat. *Journal of Academic Service*, 24(1), 51-68. (in Thai)

บุคลากรกรม

- จเร รัตนวงศ์ (ผู้ให้สัมภาษณ์). สมहतัย อุดมโชคชัย (ผู้สัมภาษณ์). ที่ 18/5 หมู่ 2 บ้านห้วยพาน ตำบลกรุงชิง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช. เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2556.
- ชัยณรงค์ สุประดิษฐ์ (ผู้ให้สัมภาษณ์). อมรรัตน์ ไชยชาญยุทธ์ (ผู้สัมภาษณ์). ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลกรุงชิง ตำบลกรุงชิง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช. เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2556.
- นิตยา ทับทิม (ผู้ให้สัมภาษณ์). วราภรณ์ พรหมบาล (ผู้สัมภาษณ์). ที่ 37 หมู่ 9 ตำบลกรุงชิง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช. เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2556.
- ประวดี ชูวิรัตน์ (ผู้ให้สัมภาษณ์). อมรรัตน์ ไชยชาญยุทธ์ (ผู้สัมภาษณ์). ที่ 44/8 หมู่ 8 ตำบลกรุงชิง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช. เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2556.
- ปรีชา ราชประดิษฐ์ (ผู้ให้สัมภาษณ์). อมรรัตน์ ไชยชาญยุทธ์ (ผู้สัมภาษณ์). ที่ 51/1 หมู่ 6 ตำบลกรุงชิง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช. เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2556.
- ปรีชา คุ่มวงศ์ (ผู้ให้สัมภาษณ์). พรชชา ภิรมย์ลา (ผู้สัมภาษณ์). ที่ 246 หมู่ 1 ถนนท่าศาลา-โรงเหล็ก ตำบลนบพิตำ อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช. เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2556.
- ประมวล แก้วนุ่น (ผู้ให้สัมภาษณ์). วราภรณ์ พรหมบาล (ผู้สัมภาษณ์). ที่ 62/4 หมู่ 10 บ้านสองแพรก ตำบลกรุงชิง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช. เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2556.

วิโรจน์ ศรีเปารยะ (ผู้ให้สัมภาษณ์). วราภรณ์ พรหมบาล (ผู้สัมภาษณ์). ที่ 73/3 หมู่ 3 บ้านพิตำ
ตำบลกรูชิง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช. เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2556.
วีระพล คงทอง (ผู้ให้สัมภาษณ์). วราภรณ์ พรหมบาล (ผู้สัมภาษณ์). ที่ 16/1 หมู่ 9 ตำบลกรูชิง
อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช. เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2556.
วรรณชัย แก้วหีด (ผู้ให้สัมภาษณ์). ปิยพร แต่งสุวรรณ (ผู้สัมภาษณ์). ที่ 33/3 หมู่ 9 บ้านห้วยแห้ง
ตำบลนบพิตำ อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช. เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2556.